Ούτε αίρεσις ούτε σχίσμα ο παπισμός (Πλέον τολμηροί οι νέοι Λατινόφρονες) (Πρωτοπρ. Θεόδωρος Ζήσης, Καθ. της Θεολογικής Σχολής του Παν/μίου Θεσσαλονίκης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 23 Νοεμβρίου, 2006

1. Μικρές ή μεγάλες οι διαφορές που μας χωρίζουν;
2. Είναι αιρετικοί οι Λατίνοι, γιατί σφάλλουν στην πίστη
3. Οι Λατίνοι ούτε αιρετικοί ούτε σχισματικοί, αλλά αδελφοί άλλου δόγματος
4. Οι απόψεις του αρχιεπισκόπου και του μητροπολίτου Καλαβρύτων
5. Συκοφαντίες και διώξεις των αγωνιστών
Επίλογος

1. Μικρές ή μεγάλες οι διαφορές που μας χωρίζουν;

Στα «*Απομνημονεύματα*» του Συλβέστρου Συροπούλου, την πιο αυθεντική και αξιόπιστη πηγή για όσα συνέβησαν στην «Ενωτική ψευδοσύνοδο της Φεράρας-Φλωρεντίας (1438-1439), υπάρχει ένα επεισόδιο, όπου πρωταγωνιστούν οι λατινόφρονες της συνόδου και ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός, το οποίο προβαλλόμενο στη σημερνή συγκυρία των αγαπητικών ασπασμών και θεολογικών ανοιγμάτων προς τον Παπισμό, φανερώνει ότι οι σημερινοί λατινόφρονες έχουν προχωρήσει στον φιλολατινισμό, επομένως και στην αποστασία και προδοσία της πίστεως, πολύ περισσότερο από τα παλαιά πρότυπά τους, τον Βησσαρίωνα Νικαίας, τον Ισίδωρο Κιέβου, κ.α..
Είχε ήδη συγκροτηθεί κατά την διάρκεια της συνόδου η ισχυρή ομάδα των λατινοφρόνων, οι οποίοι εξεβίασαν ακόμη και τον αυτοκράτορα για την υπογραφή του ενωτικού όρου. Ο μόνος άκαμπτος και ανυποχώρητος ήταν ο μητροπολίτης της Εφέσου Άγιος Μάρκος Ευγενικός, ο οποίος επέμενε ότι έπρεπε πρώτα οι Λατίνοι να παραδεχθούν τις πλάνες και τις αιρέσεις τους, να συμφωνήσουν στις αλήθειες της βασιζόμενης στην Αγία Γραφή και στην Πατερική Παράδοση κοινής μέχρι του σχίσματος διδασκαλίας, και κατόπιν να υπογραφεί ο όρος της ενώσεως, ώστε η ειρήνη και η ενότητα να είναι αληθινή και σταθερή, όχι εικονική και εύθραυστη. Πώς είναι δυνατόν να ενωθούν η αλήθεια και η πλάνη, η Ορθοδοξία και η αίρεση;
Στη συνάφεια αυτή μας διηγείται ο Συρόπουλος οτι «*οι του λατινικού εφιέμενοι*», οι λατινόφρονες δηλαδή εκ των Ορθοδόξων, επαινούσαν την ομόνοια και την ειρήνη,

χωρίς δογματικές προϋποθέσεις, όπως κάνουν και σήμερα οι Οικουμενισταί, που παρασύρουν τον ακατήχητο και απληροφόρητο λαό με παχειά λόγια περί αγάπης, ωσάν να είναι αυτοί αγαπητικώτεροι και φιλανθρωπότεροι του Χριστού, των Αποστόλων και των Αγίων, που καταδικάζουν με αυστηρότητα την πλάνη και την αίρεση, τους ψευδοπροφήτες και ψευδοδιδασκάλους. Εσχεδίαζαν μάλιστα και εχάλκευσαν με κρυφές συμφωνίες την ένωση, χωρίς να ενημερώνουν όλα τα μέλη της αντιπροσωπείας, για να μην υπάρχουν αντιδράσεις, όπως δεν ενημερώνεται και σήμερα ο πιστός λαός και δεν αντιλαμβάνεται γι' αυτό ότι η ένωση γίνεται ήδη σταδιακά, έχει προχωρήσει ουσιαστικά με συμπροσευχές, συλλείτουργα και αμοιβαία εκκλησιολογική αναγνώριση, εις τρόπον ώστε το κοινό ποτήριο, όταν έλθει επισήμως, να αποτελεί απλώς μια επισφράγιση και επικύρωση της γενόμενης ήδη ενώσεως. Άλλωστε, μήπως δεν υπάρχει και σήμερα κοινό ποτήριο με τους Μονοφυσίτες στην Αντιόχεια, στην Αμερική και αλλαχού, όπως και με τους Λατίνους σε μεμονωμένες γνωστές περιπτώσεις; Όταν στο επεισόδιο ο μητροπολίτης Ηρακλείας ζήτησε να έχουν στα χέρια τους το ενωτικό κείμενο που ετοίμασαν ο Βησσαρίων και η ομάδα του, ώστε να το μελετήσουν προσεκτικά, γιατί από μια απλή ακρόασή του δεν μπορούσαν να σχηματίσουν γνώμη, δέχθηκε αυστηρή και ειρωνική την παρατήρηση ότι είναι ντροπή να ισχυρίζονται μερικοί ότι δεν συνεκράτησαν και ελησμόνησαν τα αναγνωσθέντα. Με τέτοια βιασύνη, επιπολαιότητα και κρυψίνοια προχωρούσαν οι λατινόφρονες στην συμφωνία σε θέματα πίστεως: «*Τοιαύτας διασκέψεις και μελέτας ηξίουν γίνεσθαι εις τας περί της πίστεως εκθέσεις τε και συγκαταθέσεις*». [1]
Ισχυρίζονταν επίσης οι λατινόφρονες ότι οι διαφορές που μας χωρίζουν από τους Λατίνους είναι μικρές, και αν οι δικοί μας θελήσουν να γίνει η ένωση, εύκολα θα διορθωθούν. Όταν ο Άγιος Μάρκος αντέτεινε ότι είναι μεγάλες οι διαφορές που μας χωρίζουν, του απήντησαν, ότι δεν είναι αιρετικοί οι Λατίνοι και δεν μπορεί να τους ονομάζει αιρετικούς, γιατί ούτε και οι προηγούμενοι λόγιοι και άγιοι άνδρες ονόμαζαν τον Λατινισμό αίρεση. Ο Άγιος Μάρκος αποκρίθηκε ότι είναι αίρεση, και έτσι τους θεωρούσαν και οι προηγούμενοι αλλά δεν θέλησαν να διακηρύξουν φανερά και να καταδικάσουν τους Λατίνους ως αιρετικούς, γιατί ήλπισαν και περίμεναν, ότι θα επιστρέψουν, και γιατί είχαν ανάγκη της φιλίας τους˙ αν αμφέβαλλαν γι' αυτό, θα μπορούσε να τους αποδείξει με μαρτυρίες από τα κείμενα ότι τους θεωρούσαν ως αιρετικούς: «*Αίρεσις έστι, και ούτως είχον αυτήν και οι προ ημών, πλην ουκ ηθέλησαν θριαμβεύειν τους Λατίνους ως αιρετικούς, την επιστροφήν αυτών εκδεχόμενοι και την φιλίαν πραγματευόμενοι˙ ει δε βούλεσθε, δείξω υμίν εγώ όπως είχον τούτους αιρετικούς*». [2]

2. Είναι αιρετικοί οι Λατίνοι, γιατί σφάλλουν στην πίστη

Στην περίφημη «*Εγκύκλιο τοις απανταχού της γης και των νήσων ευρισκομένοις Ορθοδόξοις Χριστιανοίς*», που έστειλε ο Άγιος Μάρκος ένα χρόνο περίπου μετά την σύνοδο (1440/41), από την Λήμνο, όπου είχε εξορισθεί, για να ενημερώσει τους

Ορθοδόξους για όσα συνέβησαν και συζητήθηκαν στην Φλωρεντία, παρουσιάζει και μερικά από τα επιχειρήματα των Λατινοφρόνων. Ένα λοιπόν από αυτά έλεγε, όπως μας παρουσίασε και ο Συρόπουλος, ότι ουδέποτε θεωρούσαμε τους Λατίνους ως αιρετικούς, αλλά μόνον ως σχισματικούς: «*Ουδέποτε φησί, τους Λατίνους ως αιρετικούς είχομεν, αλλά μόνον σχισματικούς*» [3]. Εδώ εξηγεί ο Άγιος Μάρκος ότι το να ονομάζουμε τους Λατίνους σχισματικούς το δανεισθήκαμε από εκείνους˙ μας ονομάζουν εκείνοι σχισματικούς, γιατί δεν έχουν να μας κατηγορήσουν κάτι ως προς την πίστη, ως προς τα δόγματα, αλλά γιατί δεν δεχθήκαμε την υποταγή στον πάπα, την οποία οφείλουμε, όπως πιστεύουν. Πρέπει όμως να σκεφθούμε αν είναι σωστό να ανταποδίδουμε και εμείς χαριζόμενοι τον ίδιο χαρακτηρισμό του σχισματικού και όχι του αιρετικού, όπως είναι σωστό, αφού πλανώνται στην πίστη.
Γνωρίζει ο Άγιος Μάρκος, όπως οφείλουν να γνωρίζουν όλοι οι κληρικοί και οι θεολόγοι, όσα κλασσικά και κοινώς αποδεκτά στην Ορθόδοξη Παράδοση διετύπωσε ο Μέγας Βασίλειος, εξηγώντας την διαφορά που υπάρχει ανάμεσα σε τρεις εκκλησιολογικές παραβάσεις, στην αίρεση, στο σχίσμα και στην παρασυναγωγή. Γράφοντας στον Αμφιλόχιο Ικονίου σχετικά με την αναγνώριση του βαπτίσματος των αιρετικών διευκρινίζει ότι των μεν αιρετικών το βάπτισμα είναι εντελώς απαράδεκτο, όχι όμως και των σχισματικών και παρασυναγώγων. Λέγει λοιπόν, ότι οι παλαιοί διακρίνουν ανάμεσα στις αιρέσεις, στα σχίσματα και στις παρασυναγωγές. Στις αιρέσεις ανήκουν οι εντελώς αποκεκομμένοι και αποξενωμένοι από την πίστη, όσοι σφάλλουν στην πίστη, στα σχίσματα εκείνοι, που διαφοροποιήθηκαν για κάποια εκκλησιαστικά θέματα, διοικητικά, εορτολογικά, κ.α., που όμως είναι ιάσιμα, στις παρασυναγωγές δε οι συνάξεις μερικών ανυπότακτων πρεσβυτέρων ή επισκόπων, αλλά και λαϊκών: «*Εκείνο γαρ έκριναν οι παλαιοί δέχεσθαι βάπτισμα, το μηδέν της πίστεως παρεκβαίνον. Όθεν τα μεν, αιρέσεις ωνόμασαν, τα δε, σχίσματα, τα δε παρασυναγωγάς. Αιρέσεις μεν τους παντελώς απερρηγμένους και κατ' αυτήν την πίστην απηλλοτριωμένους. Σχίσματα δε, τους δι΄αιτίας τινας εκκλησιαστικάς και ζητήματα ιάσιμα προς αλλήλους διενεχθέντας. Παρασυναγωγάς δε τας συνάξεις, τας παρά των ανυποτάκτων Πρεσβυτέρων ή Επισκόπων, και παρά των απαιδεύτων λαών γινομένας*». [4]
Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτήν την ιεράρχηση και διαβάθμιση των εκκλησιολογικών παρεκκλίσεων η αίρεση, που σημαίνει παρέκκλιση και αποξένωση στην πίστη, αποξενώνει παντελώς τους αιρετικούς από την Εκκλησίαν και καθιστά το βάπτισμα και όλα τα μυστήριά τους άκυρα και ανυπόστατα, ώστε όταν κάποιος αιρετικός θελήσει να επιστρέψει στην Εκκλησία βαπτίζεται εξ αρχής, σαν να ήταν αβάπτιστος. Οι τότε λοιπόν λατινόφρονες χαριζόμενοι στους Λατίνους, τους κατέτασσαν όχι στους αιρετικούς, στην χειρότερη δηλαδή τάξη των εκκλησιολογικών παρεκκλίσεων, αλλά στο σχίσμα, ώστε να φαίνεται ότι είναι ιάσιμες οι διαφορές που μας χωρίζουν και μπορούν να διορθωθούν.
Ο Άγιος Μάρκος αναφερόμενος στην αίρεση του filioque - στην βλάσφημη δηλαδή προσθήκη στο Σύμβολο της Πίστεως της φράσεως «και εκ του Υιού» - προκειμένου περί της εκπορεύσεως του Αγίου Πνεύματος, λέγει ότι τους αποκόψαμε από το σώμα

της Εκκλησίας «*ως άτοπα και δυσσεβή φρονούντας και παραλόγως την προσθήκην ποιήσαντας*». Και προσθέτει: «*Ουκούν ως αιρετικούς αυτούς απεστράφημεν, και δια τούτο αυτών εχωρίσθημεν. Διατί γαρ άλλο; Φασί γαρ οι φιλευσεβείς νόμοι˙ 'αιρετικός εστί και τοις κατά των αιρετικών νόμοις υπόκειται ο και μικρόν γουν τι παρεκκλίνων της ορθής πίστεως'. Ει μεν ουν ουδέν τι παρεκκλίνουσιν οι Λατίνοι της ορθής πίστεως, μάτην αυτούς ως έοικεν, απεκόψαμεν ει δε και παρεκκλίνουσιν όλως, και ταύτα περί την θεολογίαν του Αγίου Πνεύματος, εις ό βλασφημήσαι κινδύνων ο χαλεπώτατος, αιρετικοί είσιν άρα, και ως αιρετικούς αυτούς απεκόψαμεν*». [5]

3. Οι Λατίνοι ούτε αιρετικοί ούτε σχισματικοί, αλλά αδελφοί άλλου δόγματος

Οι Λατινόφρονες, λοιπόν, της εποχής του Αγίου Μάρκου Ευγενικού και της ψευδοσυνόδου Φεράρας-Φλωρεντίας, δεν αμνήστευσαν παντελώς τους Λατίνους. Τους έκαναν απλώς την χάρη να τους επιρρίπτουν όχι την βαρύτατη και πρώτη εκκλησιολογικά παράβαση της αιρέσεως, όπως πρέπει με βάση τις αποφάσεις των συνόδων και τις πάμπολλες γνώμες μεγάλων και αγίων Πατέρων, που ανά πάσαν στιγμήν ήταν έτοιμος να παρουσιάσει ο μεγάλος Ομολογητής, αλλά την ελαφρότερη και δεύτερη εκκλησιολογική παράβαση του σχίσματος, ώστε να διευκολυνθεί η συσκευαζόμενη και χαλκευόμενη εν κρυπτώ ένωση, όπως γίνεται και σήμερα, με τολμηρότερα μάλιστα και πιο ρηξικέλευθα βήματα στην οδό της αποστασίας.
Σήμερα «*οι του Λατινισμού εφιέμενοι*», οι απανταχού της γης λατινόφρονες εκ των Ορθοδόξων, στους οποίους προσετέθησαν μετά την αρχιεπισκοπίαν του μακαριστού Σεραφείμ «*αγαλλομένω ποδί*» οι διοικούντες την Εκκλησία της Ελλάδος, κηρύττουν και αυτοί «*γυμνή τη κεφαλή*» ότι δεν είναι μεγάλες οι διαφορές που μας χωρίζουν από τους Λατίνους, ότι το βλάσφημο, αιρετικό και συνοδικά καταδικασμένο filioque δεν είναι εμπόδιο για την ένωση, είναι ανύπαρκτο ζήτημα [6], ότι το βάπτισμα και τα μυστήριά τους είναι έγκυρα, ότι ξεπεράσθηκε πλέον η εκκλησιολογία όχι μόνο της αιρέσεως, αλλά και του σχίσματος˙ οι Λατίνοι δεν είναι ούτε αιρετικοί, ούτε σχισματικοί, είναι «*αδελφή εκκλησία*», όπως αδελφές εκκλησίες είναι οι κατά τόπους αυτοκέφαλες, ορθόδοξες εκκλησίες.
Πολλοί από αυτούς διαστρέφοντες τις πηγές και τα κείμενα, όπως έπρατταν πάντα οι αιρετικοί, ισχυρίζονται ότι το filioque δεν προκάλεσε ποτέ διαιρέσεις και σχίσματα στη ζωή της Εκκλησίας. Ήταν απλώς μια θεολογική γνώμη, που διατυπώθηκε στη Δύση, ένα «θεολογούμενο». Άλλα ήταν τα αίτια του σχίσματος, πολιτικά, όχι θεολογικά. Κάποιος επίσκοπος, μάλιστα, επικαλέσθηκε -αμαθώς ή σκοπίμως- έγκυρο εν πολλοίς εκκλησιαστικό ιστορικό, τον Β. Στεφανίδη, για να κατοχυρώσει την άποψη ότι στο filioque δεν πρέπει να δίνουμε και μεγάλη σημασία, γιατί είναι ένα «θεολογούμενο» ζήτημα. Και το λέγει βέβαια αυτό ο εν λόγω ιστορικός [7]. Στη συνέχεια όμως λέγει ότι «*η περί του filioque διδασκαλία, εισαχθείσα επισήμως εις την Βουλγαρικήν Εκκλησίαν (=υπό των Φράγκων*

ιεραποστόλων), έπαυσεν εις τας μεταξύ δυτικής και ανατολικής Εκκλησίας σχέσεις να είναι θεολογούμενον ζήτημα˙ παρουσιάζετο πλέον ως εκκλησιαστικόν δόγμα. Δια τούτο πρώτος ο Φώτιος επολέμησε την διδασκαλίαν ταύτην ως αιρετικήν ακριβώς κατά την εποχήν ταύτην, εν τη προς τους Πατριάρχας της Ανατολής εγκυκλίω αυτού, βραδύτερον δε δι' ιδιαιτέρας πραγματείας». [8]
Εκδηλώνονται, πάντως, διαρκώς περισσότερο οι σύγχρονοί μας λατινόφρονες, γιατί τους ευνοεί η περιρρέουσα οικουμενιστική και συγκρητιστική ατμόσφαιρα, που τείνει να κυριαρχήσει στην Εκκλησία και στη Θεολογία, αλλά και γιατί σιωπούν όλοι οι επίσκοποι. Ούτε ένας διαμαρτύρεται για την λατινοφροσύνη, για την συμπόρευση και συνύπαρξή μας με την αίρεση και το σχίσμα. Δεν τολμά κανείς να χαρακτηρίσει τους Παπικούς και τους Προτεστάντες ως αιρετιούς, ούτε καν ως σχισματικούς. Βρίσκουμε τώρα άλλες ονομασίες. Οι επίσκοποι διαμαρτύρονται μόνον για τους θρόνους και τις εξουσίες, για την καρέκλα, όπως λέει ο λαός. Όταν δεν κατορθώσουν να εκλέξουν κάποιον δικό τους επίσκοπο ή να προωθήσουν διοικητικά και οικονομικά θέματα των επισκοπών τους, τότε καταγγέλλουν ότι δεν λειτουργεί το συνοδικό σύστημα, ότι νοθεύεται το πολίτευμα της Εκκλησίας. Το ότι όμως νοθεύεται η πίστη της Εκκλησίας από τους οικουμενιστάς και λατινόφρονες, με επίσημες μάλιστα αποφάσεις, όπως η διακοινωνία με τους Μονοφυσίτες στο Πατριαρχείο Αντιοχείας, η διορθόδοξη αποδοχή του κειμένου του Balamand, όπου υπάρχει αμοιβαία εκκλησιολογική αναγνώριση και αποδοχή των μυστηρίων των Παπικών ως εγκύρων, η πρόσφατη αναγνώριση του βαπτίσματος των Λουθηρανών στη Γερμανία από την Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως και πολλά άλλα, ων ουκ έστι αριθμός, αυτά δεν ευαισθητοποιούν τις επισκοπικές συνειδήσεις, και αφήνουν να γκρεμίζεται η Ορθοδοξία, να καταργούνται τα όρια «*ά έθεντο οι Πατέρες ημών*», να απαυθαδιάζουν η αίρεση και η πλάνη, να χορεύει ο Διάβολος.
Ο λόγος πάντως, που μας παρακίνησε να ζωντανέψουμε την Ορθόδοξη μνήμη, να τονώσουμε το Ορθόδοξο φρόνημα, να ξαναεμφανίσουμε την πρόοδο του Λατινισμού, αν αφυπνίσουμε κοιμωμένους κληρικούς και θεολόγους, αλλά και να προφυλάξουμε τους πιστούς από την αγαπολογία των Οικουμενιστών και Λατινοφρόνων είναι όσα ελέχθησαν αυτόν τον καιρό από επίσημα εκκλησιαστικά χείλη.

4. Οι απόψεις του αρχιεπισκόπου και του μητροπολίτου Καλαβρύτων

Συγκεκριμένα Ιερά Μητρόπολη Καλαβρύτων και Αιγιαλείας εξέδωσε δελτίο τύπου στις 4 Οκτωβρίου, που πέρασε και στο διαδίκτυο [9], στο οποίο αναλαμβάνει να απαντήσει στο ερώτημα τι είναι οι Παπικοί, αιρετικοί ή σχισματικοί. Η απάντηση βέβαια δεν στηρίζεται στην καθολική και διαχρονική συνείδηση της Εκκλησίας, βάσει της οποίας οι Παπικοί είναι αιρετικοί, αλλά που νομίζετε; Στα όσα είπε ο αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος στην παπίζουσα και λατινίζουσα, σε επίπεδο ηγεσίας, Τήνο, εν μέσω πανηγυρικής συνάξεως Ορθοδόξων και Παπικών. Λέγει, λοιπόν, το κείμενο της Ιεράς Μητροπόλεως Καλαβρύτων: «*Στο ερώτημα: τι είναι οι Παπικοί; Αιρετικοί, όπως θέλει ο κ. Σημάτης, ή Σχισματικοί, όπως υποστήριξε ο Σεβ.*

Μητροπολίτης μας, έδωσε απάντηση ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος κατά τη διάρκεια του Προσκυνηματικού Διάπλου σε Κύθηρα - Πάρο και Τήνο, που ολοκληρώθηκε χθες Δευτέρα 2 Οκτωβρίου.
Στο Δελτίο Τύπου της Ιεράς Συνόδου, που εκδόθηκε σήμερα, διαβάσαμε μεταξύ άλλων και τα εξής:
1. Ευρισκόμενος στην Τήνο όπου τον υποδέχθηκαν οι Τοπικές Αρχές «ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε στις αγαστές σχέσεις συνεργασίας και συναλληλίας μεταξύ Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών, στην σημερινή εποχή του διαρκώς μεταβαλλόμενου διεθνούς γίγνεσθαι.
Αναφερόμενος δε στις επίσημες αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, επισήμανε με έμφαση. Μία τελευταία απόφαση της Ιεράς Συνόδου είναι να τείνουμε το χέρι στους αδελφούς μας του Ρωμαιοκαθολικού δόγματος. Έχουμε τις δογματικές μας διαφορές, αλλά αυτές συζητώνται (sic) στον θεολογικό Διάλογο, ο οποίος ξεκίνησε και πάλι προσφάτως...».
Είναι σαφές ποια απάντηση δίδει ο αρχιεπίσκοπος στο ερώτημα τι είναι οι Παπικοί, αιρετικοί ή σχισματικοί. Δεν είναι ούτε το ένα ούτε το άλλο. Είναι αδελφοί μας του Ρωμαιοκαθολικού δόγματος. Η Εκκλησιολογία των αδελφών εκκλησιών και η εξίσωση των ομολογιών, που σημαίνει ταύτιση και εξίσωση της Ορθοδοξίας με τις αιρέσεις, εκφράζονται μέσα σε λίγα λόγια: Υπάρχουν πολλά χριστιανικά δόγματα, το Ορθόδοξο, το Ρωμαιοκαθολικό, το Προτεσταντικό, το Μονοφυσιτικό κ.ά. Οι πιστοί, όλων των δογμάτων είναι αδελφοί, έχουν αγαστές σχέσεις συνεργασίας και συναλληλίας μεταξύ τους. Υιοθετείται πλέον η χειρότερη εκκλησιολογική πλάνη και αίρεση. Δεν υπάρχουν όμως πολλά δόγματα, ούτε πολλές εκκλησίες. Υπάρχει μία και μοναδική Εκκλησία, η Ορθόδοξη Καθολική Εκκλησία και ένα μόνο ορθό δόγμα, το ορθόδοξο δόγμα· μόνον για το ορθό δόγμα, για την ορθή πίστη ομιλούν οι Άγιοι Πατέρες, και αυτήν την ορθή πίστη αγωνίσθηκαν να διασώσουν και να διαφυλάξουν από την πλάνη των διαφόρων άλλων δογμάτων, κατηγορηθέντες και προπηλακισθέντες, εξορισθέντες και συκοφαντηθέντες από τους «αδελφούς» των άλλων δογμάτων και τους αδελφά φρονούντες, όπως είναι οι σημερινοί Οικουμενισταί και λατινόφρονες. Σε ποιό αγιογραφικό και πατερικό κείμενο μπορεί να βρει κανείς αυτήν την εκκλησιολογία της αγαστής συναλληλίας με τις αιρέσεις και τις πλάνες [10]; Μόνον στους θεολόγους του Οικουμενισμού, στο παναιρετικό αυτό κίνημα του 20ού αιώνος, το οποίο υιοθετεί από το 1998, όχι αναγκαζόμενη και οικονομούσα, αλλά χαίρουσα και θεολογούσα η Ελλαδική Εκκλησία.

5. Συκοφαντίες και διώξεις των αγωνιστών

Το επεισόδιο μεταξύ των Λατινοφρόνων και του Αγίου Μάρκου Ευγενικού στην ψευδοσύνοδο της Φλωρεντίας, όπου με σταθερότητα ο Άγιος Μάρκος υποστήριζε ότι οι Λατίνοι είναι αιρετικοί, κατέληξε σε ύβρεις και προπηλακισμούς εναντίον του εκ μέρους των «αδελφών» Ορθοδόξων που ελατινοφρόνουν. Ποιός είσαι συ του είπαν που ονομάζεις τους Λατίνους αιρετικούς; Και μπροστά στον πατριάρχη «*αδεώς και*

αναιδώς έβαλλον αυτόν λόγοις και σκώμμασιν». Ήσαν έτοιμοι να τον κατασπαράξουν με τα χέρια και τα δόντια τους· «*Και μόνον ουκ οδούσι και χερσίν ώρμων διασπαράξαι αυτόν*». Και προεξοφλούντες την ένωση, που την είχαν στα κρυφά ετοιμάσει, με αναγνώριση της δικαιοδοσίας του πάπα και του πρωτείου εξουσίας, τον απειλούσαν ότι θα τον καταγγείλουν στον πάπα, για να πάθει αυτό που του αξίζει: «*Ερούμεν ημείς τω πάπα, όπως λέγεις αυτόν αιρετικόν και ή αποδείξεις αυτό, ή πείσει καθώς ει άξιος*». Ο μεγάλος μάλιστα αποστάτης, ο αρχηγός των Λατινοφρόνων Βησσαρίων Νικαίας, που τον αντάμειψε στη συνέχεια ο πάπας και τον έκανε καρδινάλιο, και παρ' ολίγον θα εξελέγετο και πάπας —ελπίζουμε να μη φθάνουν μέχρις εκεί οι φιλοδοξίες των νέων Λατινοφρόνων— με αναίδεια ειρωνευόταν τον Άγιο Μάρκο, αποκαλώντας τον δαιμονισμένο και τρελλό: «*Αναίδην έσκωπτε τον Εφέσου, και μετά πολλήν φιλονεικίαν αναστάς έφη· Περισσόν ποιώ και φιλονεικώ μετά ανθρώπου δαιμονιαρίου· αυτός γαρ ένι μαινόμενος και ου θέλω ίνα φιλονεικώ μετ' αυτού, και εξήλθε μετά θυμού*» [11].
Θυμωμένος και οργισμένος εμφανίζεται και ο αρχιεπίσκοπος μετά των περί αυτόν εναντίον όλων, όσοι αγωνιώντες για την αποθράσυνση και επέκταση της παναιρέσεως του Οικουμενισμού και της επανόδου των Λατινοφρόνων, κατά το μέτρο της ευθύνης τους ως μελών της Εκκλησίας, μερικών δε και ως διδασκάλων της Ορθοδόξου Θεολογίας και εντίμων ηγουμένων, ιερέων και μοναχών προσπαθούν να αφυπνίσουν και να αποτρέψουν τον συμφυρμό με τους αιρετικούς και την κατίσχυση της αιρέσεως. Τους έχει στολίσει κατά καιρούς με πολλούς χαρακτηρισμούς, όπως ταλιμπάν της Ορθοδοξίας, γραφικούς, φονταμενταλιστές, ορθοδοξαμύντορες, εισαγγελείς της Ορθοδοξίας και πολλά άλλα, αβάσιμα και συγκεχυμένα, που επανέλαβε πρόσφατα και στην Τήνο, ως και στην ομιλία του στην σύνοδο της Ιεραρχίας. Ορθώνει διαρκώς με τους πειθηνίους εις αυτόν αρχιερείς και κληρικούς ένα τείχος απομονώσεως, τους δυσφημεί, ώστε να μη ακούγεται ο λόγος τους, ούτε στο εκκλησιαστικό ραδιόφωνο, ούτε στην μοναδική εκκλησιαστική τηλεόραση της Θεσσαλονίκης, ενώ έχουν κλείσει γι' αυτούς οι αίθουσες των μητροπόλεων και των ενοριών. Στη Λήμνο εξόρισαν τον Άγιο Μάρκο, για να τον απομονώσουν, τον μόνο ορθοφρονούντα «τρελλό». Ας ερευνήσει να βρει αλλού τους «εθελοτυφλούντες» [12], εκεί που παραβλέπεται και περιφρονείται η Παράδοση των Αγίων και αμνηστεύονται οι αιρέσεις και τα σχίσματα.
Δεν βλέπουμε με τα δικά μας μάτια ούτε ομιλούμε εκ κοιλίας. Παρουσιάζουμε αυτά που βλέπουν και διδάσκουν οι Άγιοι. Αυτά που λέγει απλοϊκά ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, «*Τον πάπαν να καταράσθε, διότι αυτός θα είναι η αιτία*» [13], και το άλλο: «*Εγώ εδιάβασα πολλά περί Εβραίων, ασεβών, αιρετικών και αθέων. Τα βάθη της σοφίας ηρεύνησα. Όλες οι πίστες είναι ψεύτικες. Τούτο εκατάλαβα αληθινά· μόνον η πίστις των Ορθοδόξων είναι καλή και αγία... Τούτο σας λέγω εις το τέλος, να ευφραίνεσθε όπου είσθε Ορθόδοξοι Χριστιανοί και να κλαίτε δια τους ασεβείς και τους αιρετικούς, που περιπατούν εις το σκότος*» [14]. Εθελοτυφλεί λοιπόν και ο Άγιος Κοσμάς, μαζί με πλήθος Αγίων, που μας συνιστούν να καταρώμεθα τον πάπα; Είναι ταλιμπάν και φονταμενταλιστής, όταν λέγει πως μόνον η πίστις των

Ορθοδόξων είναι καλή και αγία, ενώ οι άλλοι περιπατούν εις το σκότος; Θα μπορούσε να τα επαναλάβει αυτά ο αρχιεπίσκοπος στην Τήνο και στην σύνοδο της Ιεραρχίας; Αν όχι, ας παύσουν μερικοί, σαν τους Ουνίτες, να παρασύρουν τους Ορθοδόξους, εμφανιζόμενοι πως τάχα τιμούν τον Άγιο Κοσμά με πανηγύρεις και λιτανείες των τιμίων λειψάνων του.

Επίλογος

Η προσπάθεια να τρομοκρατηθούν οι επίσκοποι και οι ιερείς και να απομονώσουν όσους αγωνίζονται για την Ορθοδοξία δεν θα αποδώσει. Απέδωσε η απότομη της κεφαλής του Τιμίου Προδρόμου, οι διωγμοί και τα μαρτύρια των πιστών από τους αθέους και τους αιρετικούς; Το αντίθετο συνέβη, διότι «*ο λόγος του Θεού ου δέδεται*» [15]. Δεν μας ενδιαφέρει αν μας απομονώσουν οι άνθρωποι· ο Θεός να μη μας απομονώσει και οι Άγιοι να μη μας αποδιώξουν, γιατί προδίδουμε τους αγώνες και την κληρονομιά τους. Προτιμούμε να είμαστε με τους Αγίους , «*συν πασι τοις Αγίοις*», παρά να απολαμβάνουμε την φιλία, τις διευκολύνσεις και την παραδοχή των Λατινοφρόνων και των Οικουμενιστών.
Ο Άγιος Μάρκος ήταν πεπεισμένος πως όσο απομακρυνόταν από τον λατινόφρονα πατριάρχη Μητροφάνη και τους λοιπούς λατινίσαντες, τόσο περισσότερο προσήγγιζε προς το Θεό και προς όλους τους Αγίους, και χωριζόμενος από αυτούς ενωνόταν με την αλήθεια και τους Αγίους Πατέρες: «*Πέπεισμαι γαρ ακριβώς ότι όσον αποδιΐσταμαι τούτου και των τοιούτων, εγγίζω τω Θεώ και πάσι τοις Αγίοις, και ώσπερ τούτων χωρίζομαι, ούτως ενούμαι τη αληθεία και τοις Αγίοις Πατράσι, τοις Θεολόγοις της Εκκλησίας*» [16].

ΠΑΡΑΠΟΜΠΑΙ:

[1] Βλ. *Les «Memoires» du Grande Ecclesiarque de l' Eglise de Constantinople Sylvestre Syropoulos sur le concile de Florence* (1438-1439) του V. Laurent, Paris 1971, σελ.144 (βιβλ.9, 10).

[2] Αυτόθι

[3] Βλ. **Ι. Καρμίρη**, *Τα Δογματικά και Συμβολικά Μνημεία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας*, τομ.1, σελ.423 ε.

[4] Βλ. το κείμενο εν PG 32, 665 και εν Πηδάλιον, **Αγαπίου Ιερομονάχου** και **Νικοδήμου Μοναχού**, Αθήναι, 1990, σελ.587.

[5] Εγκύκλιος, εν **Ι. Καρμίρη**, αυτόθι, σελ. 423-425.

[6] Βλ. π.χ. δήλωση του **πατριάρχου Αθηναγόρα**: «*Δεν είναι δυνατόν να ευχώμεθα*

εις τους Ναούς 'υπέρ της των πάντων ενώσεως' και να αποφεύγωμεν την ένωσιν. Ή είμεθα αληθινοί ή υποκρινόμεθα, όταν παρακαλούμεν δι ένωσιν Εκκλησιών. Οι θεολόγοι καλούνται να εύρουν λύσιν. Όσον δια το filioque δεν νομίζω ότι είναι κώλυμα»· εν «Ορθόδοξος Τύπος» φύλ. 121 (10-6-1970) σελ. 5, και **Αρχιμανδρίτου Σπυρίδωνος Μπιλάλη**, *Η Αίρεσις του filioque*, τόμος Α, Ιστορική και κριτική θεώρησις του filioque, Αθήναι, 1972, σελ.11.

[7] **Αρχιμανδρίτου Βασιλείου Στεφανίδου**, *Εκκλησιαστική Ιστορία, απ' αρχής μέχρι σήμερον*, Αθήναι 1959, σελ.344, «*Εις τας μεταξύ της Δυτικής και Ανατολικής Εκκλησίας σχέσεις η διδασκαλία αύτη παρέμεινεν ως «θεολογούμενον ζήτημα», ήτοι συζητήσιμον*».

[8] Αυτόθι, 354.

[9] http://www.im-ka.gr/Pages/Epikairothta.asp

[10] **Ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός** στην Ομολογία πίστεως που κατέθεσε στη σύνοδο Φερράρας - Φλωρεντίας λέγει σχετικώς επικαλούμενος μάλιστα χωρίο του Μ. Βασιλείου στο οποίο λέγει ότι όσους κοινωνούν με τους ετεροδόξους, όχι μόνον πρέπει να τους θέτουμε σε ακοινωνησία, «*αλλά μηδέ αδελφούς ονομάζειν*»· και προσθέτει: «*Άπαντες οι της Εκκλησίας Διδάσκαλοι, πάσαι αι Σύνοδοι και πάσαι αι θείαι Γραφαί φεύγειν τους ετερόφρονας παραινούσι και της αυτών κοινωνίας διίστασθαι*», εν **Ι. Καρμίρη**, Αυτόθι, σελ. 425.

[11] **V. Laurent**, Les «Memoires» du Sylvestre Syropulos, ένθ' ανωτ., σελ. 444 - 446.

[12] Έτσι ονόμασε στην Τήνο «*εκείνους που επιμένουν να εθελοτυφλούν παραγνωρίζοντας τις πρωτοβουλίες της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας υπέρ της συνδιαλλαγής και του ανθρωπισμού με τα άλλα Χριστιανικά δόγματα και θρησκείες*». Δελτίο Τύπου της Ιεράς Συνόδου (3/10/2006).

[13] Σώζεται ανάμεσα στις προφητείες του **Αγίου Κοσμά**. Βλ. **Επισκόπου Αυγουστίνου Καντιώτου**, μητροπολίτου Φλωρίνης, Κοσμάς ο Αιτωλός, Αθήναι 2005, σελ. 348.

[14] Βλ. **Κοσμά του Αιτωλού**, *Διδαχές (και βιογραφία)*, Αθήναι 1979, σελ. 142 - 143 (Διδαχή 1, 37 - 38) και **επισκόπου Αυγουστίνου Καντιώτου**, ένθ' ανωτ., σελ. 38.

[15] Β' Τιμ. 2, 9.

[16] *Απολογία προ της τελευτής αυτού* PG 160, 536. Σε επιστολή του Προς τον

ιερομόναχον Θεοφάνη εις τον Εύριπον γράφει επίσης: «*Μανθάνω δε ότι εχειροτονήθη παρά των λατινοφρόνων μητροπολίτης Αθηνών κοπελύδριον τι του Μονεμβασίας, όπερ αυτόθι διάγον συλλειτουργεί τοις Λατίνοις αδιακρίτως και χειροτονεί παρανόμως όσους αν εύρη και οίους. Αξιώ ούν την αγιωσύνην σου, ίνα τον υπέρ του Θεού ζήλον αναλαβών ως άνθρωπος του Θεού και της αληθείας φίλος και του αγίου Ισιδώρου γνήσιος μαθητής, παραινέσης τοις του Θεού ιερεύσιν εκφεύγειν άπασι τρόποις την κοινωνίαν αυτού, και μήτε συλλειτουργείν αυτώ, μήτε μνημονεύειν όλως αυτού, μήτε αρχιερέα τούτον, αλλά λύκον και μισθωτόν ηγείσθαι, μήτε λειτουργείν όλως εν ταις λατινικαίς εκκλησίαις, ίνα μη έλθη και εφ' υμάς η επελθούσα οργή του Θεού τη Κωνσταντινουπόλει δια τας εκεί γινομένας παρανομίας». Τω οσιωτάτω εν Ιερομονάχοις και πνευματικοίς και εμοί εν Χριστώ ποθεινοτάτω και σεβασμιωτάτω δεσπότη και αδελφώ κυρ Θεοφάνη εις τον Εύριπον, Patrologia Orientalis 17, 481.*

(Πηγή: Εφημερίδα «Ορθόδοξος Τύπος», τεύχος 3ης & 10ης Νοεμβρίου 2006)